

Ceahlăul

Redacția și Administrația:
Piatra-Neamț, Palatul Administrativ
Proprietar: MIHAIL MAGIARI
Inscris snb Nr. 10 | 1942 Trib. Neamț

Săptămânal de informații și afirmare
românească

Director: MIHAIL AVADANEI

Abonamente:

Particulari	300 lei anual
Instituții	500 " "
Ab. de susținere	1000 " "

Ce am văzut în Basarabia

de Lt. Col. I. Teodorescu-Darile
Prefectul Jud. Neamț

(Urmare din Nr. trecut)

Pepiniera comunală

O înfăptuire frumoasă este pepiniera din Folești; pepiniera este tot opera d-lui Prefect D. Stegărescu. În pepiniera frumoasă aranjată am văzut peste 3000 pomi altoiți meri, peri, zarzări, cireși de cele mai selecte specii.

Pepiniera va începe vânzarea pueților anul acesta.

Se speră ca din vânzare să se poată realiza venituri frumoase.

Aspectul general al Târgului Folești:

Târgul Folești este curat și primarul Târgului a avut grijă să-i dea un aspect îngrijit, marcând trotuare, vâruind podețele, pomii, fântânile și plantând pomi.

Tot ce s'a putut face pentru a-i da un aspect îngrijit s'a făcut.

Comuna rurală Râușel

În drum spre Bălți am vizitat comuna Râușel.

Aici tot prin stăruința D-lui Prefect se clădește chiar de locuitorii comunei o biserică monumentală și un local de primărie.

Ambele clădiri sunt terminate din roș până la acoperiș.

Merit deosebit în executarea acestor lucrări o are și notarul comunei Drăgan Dumitru, venit aici din județul Tecuci.

Am stat de vorbă cu oamenii și s'au arătat bucuroși că pot să-și clădească biserică așa de frumoasă.

Bălți

Ne-am continuat drumul spre Bălți.

Șoseaua este plantată și bine întreținută; este o construcție făcută dela untrea Basarabiei.

În Bălți ne-au întâmpinat autoritățile în frunte cu d-l primar și după formalitățile de protocol ne-a condus să vizităm instituțiile rămase nedărâmate de furia bolșevică.

(Continuare în pag. 2-a)

„ARMATA E NEAMUL INSUȘI“

În cadrul festivităților dela Sibiu, unde a depus jurământul promoția de ofițeri „Mihai Viteazul” și s'au înmănat stindardele decorate Marilor unități ce s'au distins în mod deosebit pe front, Domnul Mareșal Antonescu, conducătorul Statului, a precizat în cuvinte pline de adevăr care este rolul Armatei în viața Neamului nostru.

Destinul neamului nostru ca și trecutul glorios s'a bizuit întodeauna pe Armata țării. Armata este instituția fundamentală a Statului, din rândurile căreia fiecare Român se simte mândru de a fi făcut parte. Numele nostru și virtuțile nobile cu care suntem înzestrați au făcut ocolul pământului, datorită actelor de eroism de care Armata română s'a arătat capabilă. Am fost și altădată prețuiți de neamurile lumii pentru toate acțiunile noastre, dar niciodată n'am fost elogiați mai mult ca astăzi și aceasta datorită vitejiei cu care am luptat și luptăm pe frontul de Răsărit, și jertfelor legendare pe care le-am dat pentru dreptatea noastră și civilizația omenirii.

Fii Patriei noastre, înfăptuitori ai unei noi așezări ai lumii, au impus întregii omeniri, numele gloriose de Român. Aceștia se găsesc atâtea dintre fiii acestui ținut Moldovenesc al Neamțului a căror nume este astăzi cunoscut în toată lumea. Între glorioasele stindarde decorate la Sibiu este și al Diviziei de Munte dela noi, comandată în atâtea acțiuni pline de glorioase victorii de domnul general de Divizie Manoliu Gheorghe, fiu ales al județului nostru, care a fost distins și personal cu cele mai înalte decorații de război Române și germane: Cavaler al ord. „Mihai Viteazul” și posesor al ordinului de „Cavaler al Cruci de Fier”. Tot la Sibiu a fost decorat cu ordinul „Mihai Viteazul” și drapelul Divizionului de Munte din localitate, de sub comanda domnului Lt. col. Săveanu, unitate care face parte tot din „Divizia de Foc” ce a fost comandată de d-l g-ral Manoliu.

Un alt ostaș în „regina bătațiilor” d-l Lt. colonel Răcănescu Gh., alt fiu ales al județului, distins și d-sa cu aceleași decorații de război Române și germane este astăzi cunoscut în toate armatele, înmulțind galeria luptătorilor de elită nenumărați pe care i-a dat țării județul nostru.

Armata cuprinde și numără astăzi cele mai multe elite ale neamului. Ea a dat la iveală virtuți, care au fost o adăvărată revelație pentru streini, virtuți pe care se sprijină încrederea noastră nedruncinată în victoria finală și înfăptuirea întregii noastre dreptăți naționale.

Armata, care cuprinde în ea astăzi toate elitele și din celelalte instituții fundamentale ale Neamului, este cheazăie că viitorul nostru va fi așa cum îl cere dreptatea sprijinită pe jertfele ce am dat și pe lupta eroică ce ducem.

„CEAHLĂUL”

Regele FERDINAND, Regina MARIA și Armata

La pioasa și eterna amintire pe care Regele Ferdinand și Regina Maria au lăsat-o poporului românesc, este deosebită participarea suflătească a Armatei active și a foștilor luptători din războiul trecut.

Regele Ferdinand întregitorul de Neam, a fost marele ostaș care a adus Armata de ieri la realizarea idealului nostru național. Nobilia Lui efigie va rămâne deapaururi săpată în sufletele noastre.

Ne amintim deasemeni cum ordinul de zi pe Armată, dat acum cinci ani la moartea marelui noastre regine, a avut un adânc răsunet în toate inimile românești: nu numai ofițerii și trupa activă au vibrat de pătrunzătoare emoție, dar ordinul acela a fost citit, din propria inițiativă a membrilor, la numeroase asociații de foști luptători, de invalizi, de voluntarii... De altfel oriunde au fost doi sau mai mulți ofițeri de rezervă gradați sau soldați, din cei ce luptaseră în războiul trecut, acel ordin a fost citit și recitit; mâinile s'au căutat și s'au strâns, ochii s'au umezit la evocarea aceleia care îi însufleșea cu curajul și prezența ei în primele tranșee.

Ne murise în adevăr cu Regina noastră cea frumoasă, nu numai zăna întregirii Neamului, dar și o mândră, o venerată și augustă camaradă de arme, care, fără teamă galopa în fruntea cavaleriei și cobora în bordeele de exantematici, ca să-i mângâie și să le dea nădăjde. Toți cari fuseseră răniți pe front, în fostul războiu, o revedeau neobosită în albă roche de infirmieră: toți cei ce luptaseră în Moldova, o văd și acum venind în mijlocul lor bravă și superbă, îmbărbătându-i cu o privire dreaptă, exaltându-i cu un zâmbet blând. Cei mai însemna oare viața pentru luptătorul căruia Regina Maria îi aduce în tranșee asemenea daruri neprețuite?...

Mama răniților s'a dus și ea în lumea veșniciei, acolo (continuare în pag. 2-a)

D-l General de Div. Manoliu Gh. — eroul dela Sevastopol

D-l Lt. col. Răcănescu Gheorghe

astăzi toate elitele și din celelalte instituții fundamentale ale Neamului, este cheazăie că viitorul nostru va fi așa cum îl cere dreptatea sprijinită pe jertfele ce am dat și pe lupta eroică ce ducem.

Buletin săptămânal

Ce am văzut în Basarabia

Muncitorești

Săptămâna aceasta, așa de bogată în evenimente, a pus lumea în fața unor noi probleme.

Marile bătălii depe fronturile de război, în care sunt angajate forțe imense în oameni și material — din cel mai perfecționat posibil — au un vădit caracter de lupte de distrugere.

Ambele tabere luptă cu o înverșunare crâncenă care n'a mai fost cunoscută până acum. Și aceasta este un motiv de a crede că aceste lupte ar putea fi decisive.

Pe frontul de Răsărit situația se caracterizează prin puternice atacuri sovietice și nesdruncinată apărare germană.

Frontul german prezintă un intrând în cel Rusesco, la Orel, iar cel sovietic în regiunea Kursc. Săptămâna trecută forțele germane, prin acțiuni in-cununate de succes, și-au consolidat pozițiile smulgând sovieticilor poziții foarte importante și pricinuid pierderi care se ridică la aproape 50.000 prizonieri, peste 4000 tancuri și 2000 avioane și un mare număr de morți. Astfel intrând din frontul german este perfect consolidat. Nu tot așa este situația în sectorul Orel, pentru sovietici, cari au întreprins aici în cursul săptămânii, acțiuni foarte înverșunate pentru îmbăntățirea situației lor.

N'au obținut însă nici un rezultat, apărarea germană fiind deplin stăpână pe toate punctele strategice dela Est, Nord-Est și Sud-Est de Orel.

Dealtfel luptele pe frontul de Răsărit s'au întins pe 113 din toată întinderea lui, în multe sectoare fiind în curs lupte crâncene.

Centrul de greutate este însă în sectorul Orel.

Aviația română a obținut mari succese în luptă cu aviația sovietică, doborând 17 aparate bolșevice.

În Sicilia, forțele anglo-americane au fost oprite în înaintarea lor spre câmpia Calaniei, deși forțele engleze au fost mult înărlite cu noi trupe debarcate.

Se pare că numărul diviziilor engleze debarcate a trecut de 10.

Pe frontul mediteranean s'a petrecut un fapt care depășește aproape tot ce a făcut până acum acțiunea teroristă a aviației engleze. A fost bombardată Roma, Cetatea eternă a omenirii civilizate n'a putut fi crușată de formele sălbatice ale războiului actual, purtat în această formă cu cinism de anglo-americani. A fost distrusă aici bis. St. Laurențiu cu toată podoba ei de artă, care datează de acum 1000 de ani.

La locul plin cu ruinele picturilor, sculpturilor, coloanelor și baldașinelor a fost înșuși Papa Pius al XII-lea, care adânc impresionat de ce a văzut a adresat un protest pe cale diplomatică guvernelor din Londra și Washington.

Atacul terorist a făcut victime în diferite cartiere ale Romei. În cadrul aceluiași atac, aviația anglo-americană a bombardat din nou Parisul.

Un eveniment important asupra cărui nu s'au dat încă unele întrebări, din re. Puchre: Adolf Hitler și Ducele Mussolini, care s'au întâlnit în oraș din Italia de Nord. După comunicat le agențiilor oficiale, obiectul n-trevederii l-au constituit problemele militare, deci s'au discutat de asemenea asupra celor discutate de cei doi conducători ai Axei.

M. Z.

(urmăre din pag. 1-a)

Școala de meserii

Am vizitat școala de meserii cu cele trei secții: ajustaj, montaj și tinichigerie.

Școala este utilată cu instrumentaj bogat și era în activitate cu 12 elevi și meșterii școlii. Restul elevilor erau în vacanță.

Atelierul comunal Nr. 1 și atelierul comunal Nr. 2

Am fost conduși la atelierele comunale de mecanică și turnătorie.

Atelierele lucrează în două clădiri separate, dar ele se completează unul pe altul.

Atelierele au fost două bunuri evreești și care au fost preluate de comună și organizate din nou, dotându-se și cu noi mașini.

În ateliere pe lângă montaj și reparații de motoare se fac motoare industriale după un brevet special, de bună calitate.

Am constatat că chiar motorul din atelierul Nr. 2 care pune în mișcare mai multe mașini este creația atelierului.

Maiștrii în majoritate sunt străini și plătiți cu parte.

Meritul mare al autorităților este că s'au pus în valoare și s'au reorganizat aceste ateliere pentru binele populației și al comunei.

Localul de preluă Bălți

Conduși de d-l prefec D. Stegărescu am vizitat localul de preluă din Bălți.

Localul foarte curat. Împărțirea este pe servicii ca și la orice Prefectură, având toate serviciile administrative, financiar, tehnic, subinspectorat școlar, sub-protoerie etc.

Totul este bine împărțit biourile sunt bine dotate cu mobilier și trecând prin biourile ai impresia de cea mai bună organizare.

localul Prefecturii

Am vizitat localul Prefec-

turei, destul de bine organizat și dotat, unde ni s'a servit și masa zilei.

Vizitarea orașului

Orașul — cartierul comercial — în întregime este o ruină arsă de furia bolșevicilor.

În prezent se lucrează la clasarea materialelor din casele dărâmate și din care material se face în comuna Reușel, biserica și primăria.

Aici este mult de muncă pentru reclădirea orașului.

în drum spre OTACI SOROCA

În după amiaza zilei de 21 Iunie am plecat spre Otaci — Soroca, comună situată pe malul Nistrului.

În drum spre Otaci Lipnic am fost întâmpinați de d-l Prefect de Soroca, colonel Dumitriu.

În Lipnic — sat frumos — am fost invitați să vizităm biserica — ctitoria Direcției C. F. Române.

Localul foarte impunător și bine îngriț, pictura bună; Străile lucrate în stejar sculptat, odore bisericesti ce au mai putut fi salvate dela bolșevici.

Preotul ne-a condus și dat explicațiile cuvenite.

LA OTACI

Din Lipnic am plecat spre Otaci.

Aici Basarabia prezintă alt peisaj: — Văile sunt mai prăpăstioase, acoperite cu stânci calcaroase și păduri. Deodată în fața noastră se deschide valea Nistrului.

Automotorul fuge vertiginos spre vale scoborând către nivelul apei apoi; iar pe malul celălalt al Transnistriei se văd din loc în loc cazemate, unele sfărâmate altele întregi. dar părăsite de mult de nelegiuții care au spurcat bisericile și au fugit de frica baionetelor românești.

(Continuare în nr-ul viitor)

Controlul și supravegherea aplicării

legei pentru românizarea personalului din întreprinderi

Monitorul oficial din 14 Iulie 1943 publică următoarele decizii:

Toate atribuțiunile privind controlul, supravegherea, aplicarea și constatarea abaterilor la legea pentru românizarea personalului din întreprinderi, trec pe data prezentei decizii și asupra personalului de inspecție al muncii care funcționează pe baza legii de inspecție a muncii din 1927.

Acest personal va încheia procese-verbale de constatări făcute în întreprinderi, asupra abaterilor la legea românizării și a deciziilor Ministerului Muncii date în acest sens, trimițându-le

direct Oficiului central de românizare.

Toate delegațiile de inspecție de muncă, date pe baza art. 54 din decretul-lege asupra regimului muncii în timp de război, consilierilor inspectorilor generali și inspectorilor speciali de control, aparținând Oficiului central de românizare, se anulează pe data prezentei decizii.

Soții cei ce au primit cărți de legitimeție pentru inspecția muncii, sunt obligați ca în termen de 10 zile să le preda sau trimită Inspectoratului general central pentru anulare; în caz contrar, vor fi urmăriți și sancționați conform legii.

Regele Ferdinand, Regina Maria și Armata

(urmăre din pag. 1-a)

unde marele Rege Ferdinand și eroii lui o așteptau...

A fost înadavăr suprema revedere în eternitate... Regele întregirii și eroii lui o așteptau. O așteptau cavaleriști căzuți în șarja dela Robănești, nebuni de eroism la gândul că și Regina era comandanta de cavalerie; o așteptau vitejii din 32 Mircea, cari luptaseră numai în cămăși; o așteptau vânătorii secerați de mitraliere perfecționate, dar electrizați cu o clipă mai înainte de atac de privirile ei.

Opt sute de mii de eroi o așteptau, la marea revedere din eternitate...

Acum marea Armată a morților pentru idealul na-

țional era întreagă: dincolo de timp și spațiu, Regina Maria trece poate tot pe calul ei alb Jumba, alături de Regele Ferdinand, în fruntea coloanelor nevăzute de ostași, așa cum am văzut-o în uniformă de roșiori, trecând pe sub Arcul de Triumf, la întoarcerea în Capitala Țării, din războiul cel mare al reîntregirii.

Marea oaste se refăcuse în eternitate...

Articolul d-lui George Fidler, „Eugen Lovinescu și Pizani” fiind primit tardiv la redacție urmează a se publica în Nr. viitor al ziarului.

Eugen Lovinescu

după Mihail Dragomirescu

Adversari ireductibili, deși — la începutul acestui veac — foarte buna revistă a „Convorbirilor critice” de sub direcția profesorului universitar îi avea pe amândoi: mai ales după războiul trecut, când în literatură noastră au prins a năvăli străinii — încercând să introducă moda inaugurată de conaționalii lor în apus. Cine a trăit cât de cât în atmosfera literară a anilor de-atunci până hăl încoace — către 1935-1936 — își aduce aminte de înverșunarea polemicilor — în care se amestecau și ignoranți — pricepuți doar la insulte și injurături — în deosebi împotriva lui Mihail Dragomirescu.

Ca student bucureșlean — absesem printre cele trei obiecte de licență și „Estetica literară și literatura română” a lui

Mihail Dragomirescu și participam cu însulețire la discuțiile seminarului și la cele dela Institutul de literatură: îmi plăceau. Dar — duminică — spre seară — eram aproape nelipsit dela cenaclul „Sburătorului” din strada Câmpineanu 44. Căutam și eu — asemenea multor altora — să mă deslușesc oleacă, să pot pricepe ceva din epoca literară ce se caracteriza prin tendința de a răsturna valorile recunoscute și de a impune genii foarte contestabile și contestate.

Plin de entuziasm finesc — am citit chiar din primele ședințe niște versuri cari mi-au atras critica necrușătoare a e-vreului Aderca și îndemnul maestrului Lovinescu de a citi mai multă poezie contemporană... Și abia după 2 ani —

în care răstimp frecventam regulat cenaclul, *am mai citit: de data asta — niște hexametri publicați în „Biletele de pagagal” ale lui Tudor Arghezi și remarcăți de același Aderca. Între timp — Eugen Lovinescu m'a cunoscut la liceu „Șincai” ca pe un coleg începător intru ale clasicismului antic...

De de altă parte — în serile de sâmbătă — începusem a mă duce și la cenaclul lui Dragomirescu care și-l mutase la Universitate; aici poeziile lui Radu Gyr încântau pe profesor ca și pe noi toți și totuși — frondisli — încercam uneori să le atacăm — desigur — fără sorji de izbândă...

Poate — oricât ne feream noi — ambii maeștri șiau că mergem la amândouă cenaclurile dar ne îngăduiau — spre binele nostru: natural — căl timp eram oameni cumsecade, căci lichelele nu lipseau...

La Mihail Dragomirescu venea mai numai lîneret: în afară de R. Gyr, N. I. Rusu, George Talaz, Tuleș, criticul C. Orăscu (unde-o mai fi?), căteodată Mircea Pavelescu, Eugen Ionescu (cu poezii des-spre păpuși), Ștefan Slănescu — mi se pare — elev de liceu și alții pregăteau material pentru „Falanga”. — Dincolo — era și parte femeiască și lume de toate vârstele. — dela pensionari — care poale că aflu în scris o nouă ocupație în locul celeilalte — până la elevi de liceu și studenți proaspăt picați în București grăbindu-se — către sfârșit — să nu piardă masa de seară dela cantină: d-nele Hortensia Papadat Bengescu — cu romane și analize interminabile care pe noi nu ne prea distrau —, Marga Nicolau, Maura Prigor, Lucia Demetriade Bălăcescu, Lucreția Petrescu, Sorana To-

(Continuare în pag. 3-a)

Un eveniment monden în localitate

Duminică 18 crt. orele 18, la catedrala „Sf. Ioan” din localitate s'a oficiat cununia religioasă a domnișoarei Georgetta Șoimaru licențiată în Fizico-Chimice — fiica d-nei Virginia și d. Lt. col. Gh. Șoimaru comandantul Pieții și Pregătirii P. P. și E. E. din jud. Neamț, — cu d-l dr. Damilacu S. din Iași.

Nunți au fost d-na și d-l general de corp de armată Gheorghe Rozin și d-na și d-l general de divizie Gh. Manoliu, reprezentat de d-l col. Catana întrucât în ultimul moment d-l g-ral Manoliu a fost reținut la festivitățile naționale de la Sibiu.

Cununia a fost oficiată de protoereu al județului C. Matasă, pr. paroh Nourescu și diaconul Leifer, răspunsurile fiind date de corul catedralei condus de maestrul C. Alexandrescu.

Părintele protoereu Matasă a rostit o scurtă alocuțiune, exprimându-și bucuria că se află în împrejurarea de a cununa pe fiica unui din cei mai distinși cetățeni ai acestui oraș și distins militar, mireasa de azi fiind aceeași pe care a botezat-o Sf. Sa, având plăcerea de a săvârși această taină în fața unei asis-

tențe prea selecte, rugând pe Dumnezeu să coboare harul și fericirea, asupra noului cămin și acestei familii.

Au participat la cununie: d. Lt. Col. I. Teodoresc-Darie prefectul jud. Neamț; d-na și d. col. Alex. Niculescu c.d.tul garnizoanei P. N.; d-na, d-ra și d. Lt. col. Maxim C-dul Leg. Jand. Neamț; d-na și d. C. Vorel; d-na Veronica maior Alexandrescu; d-na col. Costinescu și col. Kalmusch d. Alex. Gheorghiu; d-na și d. cpt. Lăzărescu primarul orașului; d-na și d. cpt. inv. Spurderca; d-ra, d-na și d. col. Anti; d-ra d-na și d. av. Ion Soroceanu; d. nele Nina dr. Comaniță; Ioan Șoarec; d-na și d. maior Ștefănescu; d-na col. Vasilescu; d-na și d. dr. cpt. Baidan; d-ra insp. Eufrosina C. Manoliu; cpt. de St. M. Gheorghiu; d. Clupercă dir. B.N.R.; g-ral Efstadiadi D. tru; col. Lazăr; av. Pșepelinski și Lszaride; d-na și d. Simon Purice; d-na și d. profesor Grigore — Ploști; col. Chiriac; prof. P. Popovic; d-na și d. Cherchez subdirector g-ral la B. ca R. scă București; d-na Lt. col. Ureche; d-na și d. Macarie; d. Grefliens; maior Poșă; d-na Lucreția Gheor-

ghiu; d-na și d. cpt. Nohai; cpt. Todicescu; cpt. Olteanu; d-na și d. Otea; I. Klein; d-na și d. cpt. Stăhiescu; d-na și d. cpt. Vico-veanu; d-na și d. prof. V. Ghițescu; d-na și d. cpt. Șirochi; d-na și d. cpt. Negulescu; d-na cpt. Topolineschi; d. Lt. col. Piso; d-na cpt. Androne; d. Velea; d-na Pruncu — București; d-ra, d-na și d. prof. Virgil Dobrescu; d. Petre M. Caramilhai; d. Tarhon; d-na și d. comisar Grădinescu; d-rele Gailov Roman; Purice, Măcărescu, Soroceanu, Macarie, etc. Instit. Găbureanu, d. dr. N. Ghițescu. I. Milord, d-na și d. pictor Milord, d. Tzanacly, și numeroși prieteni, admiratori și cunoscuți a familiilor înrudite.

După cununie, în saloanele Cercului Militar s'au primit felicitările respective, după care a urmat masa, orchestra reg. 15 Dorob. delectând pe cei prezenți până târziu. În tot timpul, fericita pereche a fost obiectul admirației sincere a tuturor celor prezenți, impresionați de gingășia miresei și de prestația tânărului soț; acest eveniment p. ilejuind manifestarea simpatiei în-țregului oraș pentru ilustrii nași și familiile înrudite.

I. M.

SPANIOLII ÎN ROMANIA

(urmare din nr. trecut)

Aitonul a rămas surprins de venirea unor oaspeți neașteptați. Sf. slujbă începu îndată. Părintele Agărbiceanu celebră Sf. Liturghie asistat de tânărul și harnicul preot, unit, al Aitonienilor. Noi, cu d. Boeriu, ne așezăm în strana de stânga, ca într'un post de observație. Rând pe rând, la glasul clopotelor, marea biserică, din 1904, care ar putea să stea și în Spania cea vestită de bisericile ei, se umple de credincioși. Era o sfântă slujbă foarte solemnă. Corul era înțesat de tineret premilitar, mândri lujeri ai codrului de popor sănătos și muncitor. Sunt peste 2.000 locuitorii satului între care vre-o 300—400 de calvinisti, desigur tot din români, prefăcuți sub influența proprietarului de moșie tot român de origine, baronul Zeic. Cum veneau bărbații și se închinau la Sf. Ioană toți ne treceau sub ochi ca într'o revistă. Li puteam observa și judeca. Cel puțin 25—30% ni se desveleau spanioli cu una sau alta sau mai multe

caracteristici ale tipului de rasă spaniol.

La sfârșitul liturghiei toată lumea s'a oprit pe un delușor și a fost fotografiată.

Pe urmă am ales în grupuri separate după vârstă pe cei mai tipici, care poartă amprenta spaniolă și astfel pe la ora-unuși jumătate aveam scris pe sensibilă membrană a filmului documentar origina spaniolă acestor scumpii contrați.

O chestiune mai rămâne de lămurit. Când i-am cunoscut eu întâi, pe la începutul veacului, feciorii junișani aveau niște pălării decorate cu panglici de mătase roșie care aminteau pălăriile toreadorilor din Spania. Acum numai doi mai aveau acest fel de pălării și decorațiile nu mai erau de mătase roșie, ci țesute din mărgele cusute cu meșteșug de fetele din sat, în stil obișnuit în Feleacul învecinat. Peste acestea un penaj bogat cu pene de cucuș puțin roșu legate.

Sper că după cercetări se vor mai găsi pe fundul lăzilor bătrâne exemplare din vechile pălării toreadorice.

Am plecat din Aiton mulțumiți de a fi fost verificați o veche constatare a mea. D. consul Boeriu găsisse în niște țărani mai bătrâni figurile unor cunoscuți domni dela Legația Spaniei din București.

Am plecat mulțumiți dar hotărâți a reveni încurând, când vremea de vară se va sta-tornici și la noi în lege. Nu eram mulțumiți de cel acoperit cu nori, cu lumina redusă, care poate va fi influențat și fotografiile. Dar vor veni și zile mai senine și mai calde oricât ar fi de aproape de rețele Feleac.

Rămâne deci bine cercetat că rămășițele acelei celebre „LEGIO HISPANICA” pe care Ulpiu Nerva Traian a adus-o din patria sa natală să coopereze la cucerirea Daciei, mai persistă într'o continuitate neîntreruptă de 1800 de ani! Cu toate trăsăturile caracteristice, trupești și sufletești ale Spaniolului!

Cum să nu fie rămas deci în aceeași continuitate și urmașii celorlalte multe legiuni romane, care au fost aduse din toate părțile și provinciile împărăției.

Pr. Dr. Ilie Dălanu

Cetățenii orașului Piatra-Neamț și-au primit simbolul gloriei, cu cinste!

Orașul nostru, de unde Mareșalul desrobitor a ordonat „Treceți Prutul”, acest frumos oraș de munte și cu amintiri istorice și-a primit cu dragoste și respect Stindardul de Comandament și ord. „Mihai Viteazul”, acordate de Patrie Diviziei 4-a de Munte, care de aci dela poalele Carpaților, comandată de generalul erou Gh. Manoliu, și-a luat aripi de vultur spre a lovi năprasnic hidra comunistă pe pământurile scumpe ale Bucovinei și Basarabiei, la Ojevo, Feodosia și Sudak, pentru ca apoi să învingă victorios drapelul Național român în inima Sevastopolului.

Pe peronul gării se afla înșiruită compania de onoare cu drapelul Regimentului 15 Dorobanți, comandată de cpt. Stoian Zamfir, după ordinele și aranjamentul d-lui Lt. col. Șoimaru Gh., cd-tul pieței. Mai erau de față ofițerii căliți în luptele din răsărit și cu piepturile pline de decorații în frunte cu d-l Lt. col. Răscănescu, decorat cu ord. Mihai Viteazul și Crucea de Fier, maior Virka, cdt. sec. al Permanenței Diviziei de Munte, maior Ștefănescu, cd-tul P. S. de Dorobanți, cpt. Ivănescu, reprezentând p. a. a div., Lt. Popovici din partea perm. diviziei, oficialitățile orașului în frunte cu d-l Matei, suprefect, primar cpt. Lăzărescu, Gh. Haiden șeful poliției, Dinulescu șeful siguranței, maior Băltescu, cd-tul militar al domeniilor Broșteni, insp. Doroftei, Stănescu, șeful gării, pr. prof. Vasiliu și Gavrilescu, ing. Iosub, cpt. Marinescu din partea divizionului de tunuri munte, cpt. Stăhiescu, ctp. Nohai, d-nii Repede, sec. poliției, Lt. Găbureanu, av. Desila, prof. Roik, etc. și d-nele: Lila col. Catană, col. Vasilescu, col. Răscănescu, cpt. Ivănescu, Găină d-ra Groholschi și un

imens public venit din toate straturile sociale să primească simbolul ce onorează nu numai județul, ci întreaga regiune a Moldovei.

Garda Stindardului dela Sibiu, de sub comanda slt. Hanu (Bat. 20 V. M.), decorat cu ord. „M. V.”, coboară din tren, compania de onoare dă onorul, muzica militară intonează Trăiască Regele, iar asistența coplesită de emoție descopere.

Apoi muzica, Stindardul și drapelul regimentului, compania de onoare, oficialitățile și publicul se îndreaptă către sediul P. S. Diviziei de Munte. În centrul orașului, mulțimea aclamă descoperită și plină de emoție. Străzile au fost pavozate până la divizie și până la casa d-lui general Manoliu, fostul comandant al acestei divizii pe care a dus-o din biruință în biruință.

La Divizie, garda vânătorilor de Munte de sub comanda Lt. Zamfirescu dă onorul și în timp ce muzica intonează Imnul Regelui, Stindardul este predat și instalat la locul de supremă cinste, cu aceleași onoruri cuvenite. La divizie mai erau de față: d-l Lt. Hazgan cu toți din comandament, d-l Chirileanu, fost bibliotecar al Palatului, I. Popovici, președ. Camerei de Industrie și comerț, etc.

Și astfel, pentru veșnicie Stindardul făurit de eroii Patriei, va lumina un Comandament, un oraș și un ținut, până ce eroii ce l'au făurit se vor reîntoarce veșnic biruitori.

În seara zilei de 21 Iulie crt., cetățenii orașului nostru au primit cu aceleași onoruri cuvenite drapelul Divizionului de Tunuri Munte din localitate, decorat cu ord. „Mihai Viteazul” cl. III-a.

Garda drapelului era însoțită de d. Lt. Col. Săveanu, comandantul Divizionului care a fost personal la Sibiu spre a primi în numele ofițerilor subofițerilor și trupe, simbolul jertfei pentru Patrie și Cruce.

Sibiul 1943 — Stindardul Diviziei 4 de Munte, din care face parte și Divizionul de mai sus, constituie forța și semnalul drepturilor noastre imanente.

Cu Dumnezeu înainte!

Ioachim Moruzzi

■ Duminică 25 crt. echipa C. F. R. Iași va juca un match de foot-ball cu puternica echipă „Ceahlăul” din localitate.

Recent, Iașul a învins echipa Cernăuțului cu 2—0.

Deci întâlnirea din localitate între C. F. R. Iași și „Ceahlăul” se anunță a fi una dintre cele mai interesante.

(continuare în pag. 4-a)

(urmare în pag. 2-a)

pa. Ana Luca și d-rele Ticu Arhip, surorile Delavrancea — între care „Bebsulache” — cum îi spunea maestrul —, apoi d-na Titu Lovinescu cu dragălașa gingașă țigăncușă Monica, spir — nu alt ceva... Venea rareori Rebreanu și nu prea des Repessicius și Camil Petrescu... Apoi Victor Eltimiu își citea câteodată piesele — interpretându-le, precum „Marele duhovnic” și „Omul care a văzut moartea”... Ciprian de citea mai atrăgător și alteori Valeriu Mardore, iar Tudor Mușătescu aducea schițe umoristice, baza comediilor de mai târziu — și, în plus — era un bun cititor și de bucăți ale altora lipsiți de acest har... Venea dintr-o ac-tori și Calboreanu... Mi-aduc aminte de răposatul George

Mihail Zamfirescu cilindu-și fie frumoasele-i simbolice piese „Unchiul Sam” și „Adonis” — fie pe ale altora, căci era un perfect interpret... Asistau profesorii Ramiro Ortiz cu d-na. G. Murnu — pe care Lovinescu nu-l lăsa să citească decât de traducerea Odiseei și deci din revolta unei împotriva bucărilor slabe sau încercând să forțeze sufletul și deci aprobarea noastră; atunci — profesorul de arheologie vorbea de acea kalharsis, orderea interioară a creatorului, ce topește asperitățile operei și o armonizează făcând-o contemplabilă. Apoi C. Narly, O. Ștefanovici Swensk (traducea pe Eminescu în l. engleză) și G. Călinescu — care —, proaspăt sosit din Italia și scriind mai întâi poezii hermetice publicate în „Viața

literară” a lui Ionescu Valerian nelipsit nici el dela cenaclu —, de-aici a pornit-o cu critica —, tânărul Pompiliu Constantinescu, maiorul Brăescu cu hazlile-i schițe și fragmente de roman — ostășești sau alifel, în fine evreii Aderca — amilos critic ironizând și atacând „geomelria poetică”. I. Peltz, Camil Balhazar, Ilarie Voronca și d-rii Adrian Vere și Virgiliu Monda. Mircea Damian — după numele-i Delavrancea dela transilvanele „Zări senine” — a că-zul aici într'o seară bună și de vreme — cu un teanc de manuscrise alându-și numele și renumele — și — pornit pe scandal — a citit mai apoi din pamfletele publicate în „Cronica parlamentară” a lui Talex, del-1 întreba Lovinescu dacă nu l-a arestat încă, lucru ce s'a și

înlămplat, căci a făcut ceva pușcărie... N. Crevedia nu era cel de mai târziu sau de azi, ci își citea doar epigramele și traducerele din bulgară și câte oleacă de proză, mai puțin — teatru... Dan Bolta era numai asistent și nu-și citea nici publice măcar un vers; Ovidiu Papadima, student în anul I — a mers cu mine — eu eram într'al treilea: avea el poezii, dar Lovinescu l-a uns critic și critic a rămas... Nu-i uit nici pe Octav Șuluțiu, Eugen Ionescu — mai puțin gălăgios aici decât la seminarul lui Dragomirescu, Mihail Moșandrei, răposatul Anton Holban. Poeta Mia Frollo pomenea uneori de Lesbia emeritului traducător din Calul — Hildebrand Frollo dela „Convorbiri critice”, iar Anton

Cu colonelul în frunte...

Din acțiunea unui regiment român în luptele de la Cuban

Gerhard Haussor, coresp. de război

(PK) Acest regiment român de infanterie a fost refăcut pentru a treia oară la 50 de kilometri înapoi la frontul și acum se găsește pe poziții de odihnă. Ținerele rezerve sunt instruite cu grijă, lucru de care se bucură și cei „vechi”, fiindcă lipsa de activitate slăbește disciplina și puterea de luptă a trupelor. Nu e de ajuns odihna pe care o ai când dormi o noapte întreagă fără grijă pentru a te scula dimineața într-un sat luminos și plin de viață? Nu e odihnă când pământul a încetat să se miște și numai vântul suflă ușor ca o briză? Principalul este să dureze destulă vreme. Dar nu durează mult fiindcă vine ordinul de plecare. Depozitele sunt golite de lăzile de muniție, fiecare ia câte poate fiindcă și așa caii sunt destul de împovărați.

Mari și iar marș... inamicul nu așteaptă. Rușii au făcut undeva o strâpungere. Când și unde va fi lupta, asta o știe numai colonelul, numai ofițerii, cari mășăluesc în fruntea regimentului. Drumul e întins, soarele dogorește. Douăzeci de kilometri, treizeci, mai mult. Nu am ajuns încă? Marș și iar marș. Abia dacă e timp de luat o imbucătură și o gură de apă. Apoi pornim din nou. Văzduhul se trezește. Undeva în depărtare e dăruit suspect. Pământul se sâdăuie. De ce este atâta activitate la postul asta sanitar? Va fi doar curând noapte și în vâlcelele acestea se va așterne liniștea. Apa este proaspătă și limpede, drumul prin vale e ferit. Înainte, inamicul nu așteaptă!

Marș în noapte. De ce este cerul colorat așa de roșu? Întrebarea a pus-o unul dintre „boboci”. Sunt liniile de luptă, spun „bătrânii”, parașute luminoase, rachete, poate arde un sat sau ce a mai rămas din el. Este sclipirea obuzelor care ies din țevă. Acolo este frontul într-o horă sălbatică...

Mergem mereu înainte, până când un ordin prelung trece din om în om: opriți! Oamenii se aruncă imediat la pământ, fiecare simte că de data asta este altceva decât o obișnuită haltă de marș. Am ajuns aproape de țintă. Principalul e să dormim. Peste câteva ore, poate chiar în zori, va începe atacul. Când și unde, o știu doar colonelul și ofițerii. Ei nu dorm. Ofițerul de legătură german a sosit cu ordinele. Colonelul român și-a atârnat într-un cui pistolul-automat și își privește ceasul: nu mal e mult. Din marș forțat oameni vor trece direct la luptă.

Inamicul a pătruns între două înălțimi într-un defileu adânc. Valul de oameni care năvălește de zile și nopți se strecoară încet însă neconștient ca un torrent de lavă.

La ora 11 infanteria română pornește la contra-atac. Urmează 7 ore aspre, sângeroase. La ora 18 dușmanul e aruncat și linia ordonată e atinsă. Succesul nu e încă complet. Bolșevicii au părăsit defileul și-au lăsat în urmă și morți și răniți — dar mai păstrează încă înălțimea dominată. Colonelul român întreprinde o grupare a forțelor. Seara obiectivul e atins. Este însă numai prima fază a grelei lupte pe care românii vor duce-o de acum înainte timp de 10 zile întregi, aproape fără pauză, având la stânga și la dreapta unități germane și sprijiniți de artileria germană. Cât de grea este bătălia a spus-o un colonel german soldaților săi: „E mai grozav decât la Stalingrad!”

A doua zi rușii strâpung aripa stângă a regimentului român. Vin de data aceasta cu tancuri și după o vijelioasă pregătire de artilerie. Ajutându-se de rezerva batalionului aliații noștri îndreaptă situația. „Noi știm ce a făcut pentru noi artileria germană...”, spune comandantul regimentului. Inamicul are mari pierderi de oameni și material. În noaptea care urmează tunurile nu tac nici o clipă. Rușii concentrează focul a două tunuri de salve și al mai multor aruncătoare de grenade grele asupra românilor, cari nu pot să-și construiască adăposturi așa cum trebuie.

Următoarele două zile aduc o activitate de artilerie și mai vie. Pământul e scormonit zi și noapte de obuze și bombe de avion: bolșevici caută mereu să se apropie. Zădarnic. Românii poartă înapoi câțiva camarazi căzuți și îi îngroapă în cimitirul eroilor lângă camarazii germani. Sunt printre cei căzuți mulți ofițeri. Dar cei rămași țin cu o dăruire de fier cele trei înălțimi și vâle dintre ele. În ziua 5-a de jur împrejur un urlet, bubuit, pocnet de explozii, o cutremurare cum nici unul n'am mai văzut. Tunarii noștri nu rămân dator cu nimic dușmanului, ceea ce face iadul și mai grozav. Sunt ceasuri înfricoșătoare minute care țin cât o veșnicie. Ai noștri știu: fiecare clipă poate aduce noul atac al bolșevicilor.

(Urmare în numărul viitor)

Pierdut buletinul dela biurul populației pe numele Elena Gh. Stan Piața Tachei Corbu nr. 10 Piatra-N. Il declar nul.

ROMANIA
CORPUL PORTĂREILOR TRIBUNALULUI NEAMȚ

Publicație de Vânzare Nr. 3423

Anul 1943 luna Iulie ziua 19
Conform Jurnalului Tribunalului Neamț, secția I-a No. 5936/1943, se publică spre cunoștința generală că, în ziua de 4 August 1943, de la ora 11 a. m. înainte se va vinde prin licitație publică la fața locului la domiciliul debitantului, în comuna Zănești jud. Neamț, avere mobilă a debitantului Gh. Gh. Șerban, din comuna Zănești județul Neamț, în prezența creditorului Preot Gh. Verșescu, din orașul Piatra-N., pentru plata sumei de 50.000 lei, capital cu procentele legale și cheltuieli de urmărire, în baza biletelui la ordin, investit cu formula executorie Nr. 2206/1942 dela Judecătoria Ocolului Mixt Piatra-Neamț, care are este urmărită de noi cu Procesul-Verbal din 14 August 1942, care are avere mobilă se compune din: 1) Un aparat de radiu, în funcțiune bună cu 6 lămpi 2) circa 10000 kg. nutreț pentru vite, compus din trifoi și ovas verde, 3) Un decimal cu capacitatea de 150 kg.

Vânzarea se face pe bani gata, iar taxele către Stat și portărei privesc pe d-nii cumpărători.

Șef Portărel
(ss) I. I. GIUGLEA
Secretar, D. Cazacu
Dosar nr. 2.69/342

Un câștig de
10 milioane
1 premiu de
20 milioane
sau în total
30 milioane
puteți câștiga cu un loz al Colecturii
Gheorghe Stănoiu
Agenția Piatra Neamț
Strada Alexandru cel Bun 64.

Eugen Lovinescu după Mihail Dragomirescu

(Urmare din pagina 3-a)

Vladimir Frolo din „caracudă” — ca și mine ca și toți cei fără nume literar — citea poezii la fel cu Cicerone Teodorescu care le termina cu creionul chiar în sedință.

Pe atunci un erau slăburi: în orice caz — noi n'aveam... — Toți însă ascultam cu atenție — când maestrul — moldovean blând și delicat — își citea din scrierile-i recente. Asta nu ne împiedea toți să-i bărim lucrarea — fie acolo prin gesturi și mici ghionțuri în ascuns — fie în antrou sau pe culoar prin viu grai... Pe birou străluceau înălțături desăvârșite ale clasicii latini traduse. Atmosfera era înfrigurată literară și mi'nchipuiau că așa arătau și marile saloane din apus. Doar căleodă se mai înfierbânta mai ales atunci când din tabăra lui „Mihalache” (Dragomirescu) pornea vreo săgeală răspuns ori alac... Mi-

ROMANIA
CORPUL PORTĂREILOR TRIBUNALULUI NEAMȚ

Publicație de Vânzare No. 3404

Anul 1943 luna Iulie ziua 19
Conform Jurnalului Tribunalului Neamț, secția I-a No. 5938/1943, se publică spre cunoștința generală că, în ziua de 4 August 1943 dela ora 11 a. m. înainte, se va vinde prin licitație publică la fața locului la domiciliul debitorului în comuna Zănești județul Neamț, avere mobilă a debitorului Gh. Gh. Șerban, din com. Zănești în prezența creditorului Preot Gh. Verșescu, din orașul Piatra Neamț, pentru plata sumei de lei 37.500 capital cu procentele și cheltuieli de judecată, în baza biletelui la ordin, investit cu formula executorie No. 2207/1942, de Judecătoria Ocolului Mixt Piatra-Neamț, care are este urmărită de noi cu procesul verbal din 14 August 1942, care are avere mobilă se compune din: 1) 15.000 bucăți draniță 0,60 lungimea, lăle de 0,10 c. 2) Una coligă de un cal cu 4 roate de fier 3) 15 bucăți de lemn de brad rotund circa 5 metri cubi.

Vânzarea se face pe bani gata, iar taxele către Stat și portărei privesc pe d-nii cumpărători.

Șef Portărel,
(ss) I. I. GIUGLEA
Secretar, D. Cazacu
Dosar Nr. 2871/942

Pierdut Buletinul dela Biurul Populației eliberat de poliția Piatra-Neamț cu Nr. 4050 din 1/X/941, pe numele Timofte Vironica. Il declar nul.

Am pierdut următoarele acte: carnetul de Asig. Soc. Piatra-N., carnet de C.F.R. Piatra-N. și 12 foi de permisiune care se află în interior; recipisa pt. carnet lucrat, frizer Piatra-N. și suma de lei 500, toate pe numele Enăsoaia Vladimir.

Găsitorul este rugat a le aduce în str. Hurjui Panteimon Nr. 14, unde va primi o recompensă, contrar le declar nul.

CORPUL PORTAREILOR TRIBUNALULUI NEAMȚ

Publicație de Vânzare Nr. 3394

Anul 1943 luna Iulie ziua 19
Conform Jurnalului Tribunalului Neamț, S. I-a sub No. 5937/1943, se publică spre cunoștința generală că, în ziua de 4 August 1943, de la ora 11 a. m. înainte, se va vinde prin licitație publică la fața locului la domiciliul debitorului în comuna Zănești jud. Neamț, avere mobilă a debitorului Gh. Gh. Șerban, din comuna Zănești județul Neamț, avere mobilă, în prezența creditorului Preot Gh. Verșescu din orașul Piatra-Neamț, pentru plata sumei de lei 37.500. capital, procentele și cheltuieli de judecată, în baza biletelui la ordin investit cu formula executorie No. 2206/942 de Judecătoria Ocolului Mixt Piatra-Neamț, care are este urmărită de noi cu procesul verbal din 14 August 1942, care are avere mobilă se compune din:

1) Una trăsură pe arcuiri pe 4 roate din șini de fier, cu scaune de piele. 2) Una juncă la păr roșie etalea 2 ani.

Vânzarea se face pe bani gata, iar taxele către Stat și portărei privesc pe d-nii cumpărători.

Șef Portărel,
(ss) I. I. GIUGLEA
Secretar, D. Cazacu
Dosar Nr. 2870/942

Pierdut Buletinul dela Biurul Populației eliberat de poliția Piatra-Neamț pe numele Scurtu Iordache, str. Plantelor Nr. 32. Il declar nul.

Mănăstirea Varatic
vând 1100 m. pătrați
căsuță locuibilă. Singurul punct cu perspectivă feerică.
Adresați proprietară
Maria Calin, str. Popa
Soare 43 — București

Pierdut buletinul dela biurul populației pe numele Sofica Vinca zisă Dorneanu, str. Matasaru 69. P.N. Il declar nul.

poetul nu-și mai poate exprima prin cuvinte simțurile...

Dela Dragomirescu am învățat a alege ce merită citit, a citi ca să ne rămâie, a ne îmbăta înmiresmându-ne suferințele cu capodoperele literaturii universale și mai ales cu cele dintr-o noastră — în special cu Eminescu. Căci spunea bietul bătrân: — Mă alacă ei, mă alacă! Dar tot după normele date de mine — vor face analiza operelor citite! — Lucru necontestat cred — de toți profesorii de literatură română de pe înțelesul țării... — Au fost doi vrednici adversari în viața de aici — care pentru ei era în primul rând literară... Moartea ni i-a răpit la scurt interval pe unul în primăvară, pe celălalt în această lună de Cuptor potrivit... Moartea i-a împăcat... Noi — care am avut dela dânsii numai învățătură bună și folos — depunem pe mormintele proaspete florile suferințelor noastre în lacrimi de recunoștință...

Har. Mihallescu, profesor